

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кримінологічна асоціація України

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Збірник матеріалів
IV Міжнародної науково-практичної конференції

15 квітня 2016 року

Харків 2016

УКРАЇНА

УДК [343.85:343.35](477.54)
ББК 67.308

*Друкується згідно з рішенням оргкомітету за дорученням
Харківського національного університету внутрішніх справ
від 19.01.2016 року, № 4;
рішенням правління Кримінологічної асоціації України
від 22.01.2016 року, № 2.*

К82 Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції : Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції [15 квітня 2016 року, м. Харків] / МВС України ; Харківський нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. — Харків : ХНУВС, 2016. — 292 с.

Збірник матеріалів науково-практичної конференції висвітлює широке коло актуальних проблем чинного законодавства у сфері протидії корупції в Україні, а також інших зарубіжних країнах; теорію кримінального права і практику його застосування в частині боротьби з неправомірною вигодою та іншими видами зловживань службовими особами; результати пошуку рішень з актуальних питань протидії корупції та профілактичної роботи з населенням.

Для науковців, працівників правоохоронних органів, правників, аспірантів, ад'юнктів, здобувачів вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами запобігання та протидії корупції.

Публікації наведено в авторській редакції. Оргкомітет не завжди поділяє погляди авторів публікацій.

За достовірність наукового матеріалу, професійного формулювання, фактичних даних, цитат, власних імен, географічних назв, а також за розголошення фактів, що не належать відкритому друку тощо, відповідають автори публікацій.

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті збірника наукових праць «Вісник Кримінологічної асоціації України» (www.visnikkau.org).

Ministry of Internal Affairs of Ukraine
Kharkiv National University of Internal Affairs
Criminological Association of Ukraine

CRIMINOLOGICAL, CRIMINAL AND LEGAL PRINCIPLES OF COMBATING CORRUPTION

Collection of materials of the
IV International scientific and practical conference

April 15, 2016

Kharkiv 2016

UKRAINE

UDC [343.85:343.35](477.54)
BBC 67.308

Published according to the decision of the Organizing Committee by the authorization of Kharkiv National University of Internal Affairs dated from January 19, 2016, No. 4; resolution of the Board of Criminological Association of Ukraine dated from January 22, 2016, No. 2.

C89 Criminological, Criminal and Legal Principles of Combating Corruption: Collection of materials of the IV International scientific and practical conference [April 15, 2016, Kharkiv] / Ministry of Internal Affairs of Ukraine; Kharkiv National University of Internal Affairs; Criminological Association of Ukraine. — Kharkiv : KhNUiA, 2016. — 292 p.

The collection of materials of the scientific and practical conference covers a wide range of urgent issues of the current legislation in the sphere of combating corruption in Ukraine and other foreign countries; theory of criminal law and practice of its use in terms of combating illegal profits and other forms of abuse by officials; results of searching solutions on urgent issues of combating corruption and preventive work with public.

For scholars, law enforcement officers, lawyers, post-graduate students, seekers of the Universities, and all those interested in the issues of preventing and combating corruption.

Publication is presented in author's edition. The Organizing Committee does not always share the views of the authors.

The authors of publications have responsibility for authenticity of the scientific material, professional formulation, actual data, citation, proper names, geographic names, as well as the disclosure of facts, which are not for open press, etc.

E-copy of the collection can be accessed online free of charge on the web-site of the Bulletin of Criminological Association of Ukraine (www.visnikkau.org).

Министерство внутренних дел Украины
Харьковский национальный университет внутренних дел
Криминологическая ассоциация Украины

УГОЛОВНО-ПРАВОВЫЕ И КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЕ МЕРЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ

Сборник материалов
IV Международной научно-практической
конференции

15 апреля 2016 года

Харьков 2016

УКРАИНА

УДК [343.85:343.35](477.54)
ББК 67.308

*Печатается согласно решения оргкомитета по поручению
Харьковского национального университета внутренних дел
от 19.01.2016 года, № 4;
решения правления Криминологической ассоциации Украины
от 22.01.2016 года, № 2.*

К82 Уголовно-правовые и криминологические меры противодействия коррупции : Сборник материалов IV Международной научно-практической конференции [15 апреля 2016 года, г. Харьков] / МВД Украины ; Харьковский нац. ун-т внутр. дел ; Криминологическая ассоциация Украины. — Харьков : ХНУВД, 2016. — 292 с.

Сборник материалов научно-практической конференции освещает широкий круг актуальных проблем действующего законодательства в сфере противодействия коррупции в Украине, а также иных зарубежных странах; теорию уголовного права и практику его применения в сфере борьбы с неправомерной выгодой и иными видами злоупотреблений должностными лицами; результаты поиска решений по актуальным вопросам противодействия коррупции и профилактической работы с населением.

Для учёных, работников правоохранительных органов, юристов, аспирантов, адъюнктов, соискателей высших учебных заведений, а также всех, кто интересуется проблемами предупреждения и противодействия коррупции.

Публикации приведены в авторской редакции. Оргкомитет не всегда разделяет взгляды авторов публикаций.

За достоверность научного материала, профессионального формулирования, фактических данных, цитат, собственных имён, географических названий, а также за разглашение фактов, которые не принадлежат открытой печати и т.п., несут ответственность авторы публикаций.

Электронная копия сборника бесплатно размещается в открытом доступе на сайте сборника научных трудов «Вестник Криминологической ассоциации Украины» (www.visnikkau.org).

ЗМІСТ

Райнін Ігор Львович

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ:
ДОСВІД РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОГРАМУВАННЯ В ХАРКІВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ..... 12

Сокурєнко Валерій Васильович

КОРУПЦІЯ ЯК ВИКЛИК УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВНОСТІ 16

Авдєєв Олександр Олександрович

КОРУПЦІЯ — ВИРАЗКА НА ТІЛІ УКРАЇНИ..... 20

Бабіков Олександр Петрович

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕДМЕТА КОМЕРЦІЙНОГО
ПІДКУПУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ ТА СПІВДРУЖНОСТІ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ 22

Anton V. Bailov

Isaksson Paavo

Stanislav O. Osyatinskiy

CORRUPTION OF TODAY: PROBLEMS AND SOLUTIONS 27

Бандурка Олександр Маркович

Литвинов Олексій Миколайович

ЗОВНІШНІ КОРУПЦІЙНІ ЗАГРОЗИ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ 32

Батраченко Олег Вікторович

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ У СИСТЕМІ
ЗАСОБІВ ПРОФІЛАКТИКИ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ 37

Бурак Марія Василівна

КОРУПЦІЯ ЯК ПРОЯВ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ..... 40

Головко Олександр Миколайович

ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНИЙ ВЕКТОР ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ:
ВІД БЮРОКРАТІЇ ДО ЛІБЕРАЛЬНОЇ ДОМІНАНТИ..... 43

Голубов Артем Євгєнович

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ
КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ 47

Гринюк Володимир Олексійович

СУТНІСТЬ ФУНКЦІЇ ОБВИНУВАЧЕННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ
ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ 51

Гродецький Юрій Васильович НЕПРАВОМІРНА ВИГОДА ЯК ОЗНАКА ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЕЮ 369 ³ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	54
Данильченко Юрій Броніславович КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ	58
Дмитрієв Анатолій Анатолійович ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ ТА КОРУПЦІЇ ЯК ФУНКЦІЯ ПІДРОЗДІЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ	62
Дудоров Олександр Олексійович Зеленов Геннадій Михайлович ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ПОНЯТТЯ «ОФІЦІЙНИЙ ДОКУМЕНТ»	65
Євдокіменко Сергій Анатолійович НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВИМИ ПРОКУРАТУРАМИ ЇХ ПОВНОВАЖЕНЬ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	71
Vladymyr O. Ivantsov Grzegorz Makowski RESTRICTIONS FOR ACCEPTING GIFTS AS A MEASURE TO PREVENT CORRUPTION: A CRITICAL VIEW ON IMPLEMENTATION IN UKRAINE	75
Канібер Юрій Миколайович МОЖЛИВОСТІ РАДИКАЛІЗАЦІЇ ЗАСОБІВ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ.....	80
Козаченко Вікторія Іванівна ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	84
Коровайко Олександр Іванович ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА В ДІЯЛЬНІСТЬ СУДУ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	87
Курилюк Юрій Богданович «ТИХА КОРУПЦІЯ» ЯК ЗАГРОЗА РЕФОРМУВАННЮ ДЕРЖАВИ	91
Марковська Ганна Олександрівна Сердюк Олексій Олександрович ДИНАМІКА ПРОЯВІВ КОРУПЦІЇ СЕРЕД МЕШКАНЦІВ МІСТА ХАРКОВА: РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ 2013–2015 РОКІВ.....	94

Михайленко Дмитро ГригоровичРЕЗУЛЬТАТ ПОШУКУ МОДЕЛІ НОРМИ ПРО НЕЗАКОННЕ
ЗБАГАЧЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО НЕДОЛІКИ 99**Музичук Олександр Миколайович**ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯК ДІЄВИЙ ЧИННИК ПРОТИДІЇ
КОРУПЦІЇ 104**Alessandro Nanni**OFFICER OF THE ORGANIZATION FOR SECURITY AND
CO-OPERATION IN EUROPE: MANDATE AND TASK 108**Нечепоренко Олександр Павлович**ОСОБЛИВОСТІ КОРУПЦІЙНИХ ПРОЯВІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ
ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЙ, ВЗЯТИХ ПІД ОХОРОНУ
ДЕРЖАВИ, ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ 111**Остапенко Інна Олегівна**

ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ... 115

Остапенко Яна СергіївнаПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ
ВЧИНЕННЯ СЛУЖБОВОГО ПІДРОБЛЕННЯ ЯК КОРУПЦІЙНОГО
ЗЛОЧИНУ 119**Пойман Пётр Зденкович**ГЛАВНЫЕ ПРИЧИНЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ КОРРУПЦИИ
(ТРУДНЫЕ УРОКИ ЧЕХИИ И ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА) 123**Пономарьов Сергій Павлович**ПРАВОЗАХИСНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ
ЛЮДИНИ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ 127**Попова Лілія Миколаївна**ЗАХОДИ З ПРОТИДІЇ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ 131**Попова Світлана Миколаївна****Симов'ян Ваган Саркісович**ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ПОЛІТИЧНІЙ КОРУПЦІЇ
В УКРАЇНІ 135**Савченко Анастасія Олександрівна**ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ ЯК СКЛАДОВА БОРОТЬБИ З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ
(ВІДМИВАННЯМ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ ... 138

Саїнчин Олександр Сергійович

АНАЛІТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ
БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ..... 141

Сметаніна Наталія Володимирівна

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ
АКТІВ ТА ЇХ ПРОЕКТІВ ЯК ІНСТИТУТ ЗАПОБИГАННЯ КОРУПЦІЇ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД..... 146

James N. Speros

CORRUPTION: CAUSES AND REMEDIES 150

Цвіркун Наталія Юріївна

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ:
ОКРЕМІ ПИТАННЯ 153

Шатрава Сергій Олександрович

ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ
ПРОФІЛАКТИКИ КОРУПЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ 156

Шведова Ганна Леонідівна

ПОЛІТИКО-КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ
В УКРАЇНІ..... 161

Шевелев Костянтин Євгенович

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ 165

Шкута Олег Олегович

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ПРОЦЕСІ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ
ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ 169

Шостко Олена Юріївна**Подільчак Ольга Миколаївна**

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ
ПРАВOPУШЕННЯМ ПРИ НАДАННІ АДМІНІСТРАТИВНИХ
ПОСЛУГ ПІДРОЗДІЛАМИ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ 172

Шрамко Сабріє Сейтжеліївна

ПИТАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ВПЛИВУ НА ЗДІЙСНЕННЯ
АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ..... 176

Шульга Андрій Михайлович

КОРУПЦІЯ ТА ЗЕМЕЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ:
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА 181

Юртаєва Ксенія Володимирівна

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ДЕКЛАРУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА НЕПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ.....	185
--	-----

Яковець Ірина Станіславівна

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ РЕФОРМ У СФЕРІ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ.....	189
--	-----

Ясінь Ілона Миколаївна

ОБСТАНОВКА ЯК ОЗНАКА ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 368 ² КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	193
---	-----

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ.....	196
---	-----

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ (АНТИКОРУПЦІЙНА СТРАТЕГІЯ) НА 2014–2017 РОКИ.....	262
---	-----

ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ (АНТИКОРУПЦІЙНА СТРАТЕГІЯ) НА 2014–2017 РОКИ.....	263
---	-----

ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ, ЯКІ ПУБЛІКУЮТЬСЯ В ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ «ВІСНИК КРИМІНОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ»	285
---	-----

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОНКУРС СТАТЕЙ, ОПУБЛІКОВАНИХ У ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ «ВІСНИК КРИМІНОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ» З КРИМІНАЛЬНОГО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ	288
--	-----

УДК 35.078.3:343.35

Музичук Олександр Миколайович,

доктор юридичних наук, професор, декан факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, Харків, Україна

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯК ДІЄВИЙ ЧИННИК ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Підвищенню ефективності внутрішнього контролю та протидії корупції, забезпеченню реального рівня прозорості та відповідальності в органах системи МВС України сприятиме реалізація таких ідей:

1. Сутність та основні завдання внутрішнього контролю. Сутність внутрішнього контролю за діяльністю органів системи МВС України полягає у поєднанні заохочувальних та примусових заходів та методів під час його здійснення, перевага під час реалізації яких повинна надаватись першим. Відповідно його першочерговими завданнями повинні стати:

- сприяння виконанню покладених на працівників системи МВС України завдань, функцій та обов'язків, реалізації наданих прав;
- подання практичної допомоги підлеглим апаратам та окремим працівникам у усуненні виявлених в їх діяльності недоліків;
- виявлення позитивного досвіду і його використання в практиці;
- спостереження за дотриманням в органах та підрозділах системи МВС України прав, свобод і законних інтересів їх персоналу, рівня їх соціального забезпечення;
- встановлення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень працівниками системи МВС України;
- попередження, виявлення та припинення правопорушень серед працівників системи МВС України;
- визначення та оцінка ефективності стилю і методів роботи правоохоронних органів усіх рівнів та їх персоналу;
- відновлення порушених прав учасників суспільних відносин шляхом відміни дії незаконного правового акту підконтрольного об'єкта, відсторонення його від виконання посадових обов'язків;
- встановлення передумов щодо притягнення винних до відповідальності згідно з повноваженнями суб'єкта контролю;

2. Спрямування діяльності суб'єктів внутрішнього контролю. Діяльність суб'єктів внутрішнього контролю, якими є керівники усіх

рівнів та спеціалізовані підрозділи (інспекції з особового складу, підрозділи внутрішньої безпеки), насамперед, повинна бути спрямована на охорону, захист та забезпечення безпеки окремих працівників органів та підрозділів системи МВС, їх близьких родичів від протиправних посягань і загроз, відповідно в їх діяльності повинні домінувати охоронні, захисні, профілактичні та забезпечувальні засоби (способи) та методи, а не примусові чи каральні.

3. Фактори, які призводять до скоєння службових правопорушень в органах та підрозділах системи МВС. Причинами (факторами), які призводять до скоєння службових правопорушень працівниками органів та підрозділів системи МВС є: правові; службово-професійні, морально-етичні, економічні, організаційні. Беручи до уваги характер причин (факторів), які призводять до скоєння службових правопорушень працівниками системи МВС, заходи з їх протидії також повинні бути: правовими, що спрямовані на удосконалення відповідного законодавства; службово-професійними та морально-етичними, що спрямовані на удосконалення службової діяльності, а також на патріотичне виховання працівників; економічними, що спрямовані на удосконалення соціального захисту працівників; організаційними, що спрямовані на удосконалення контролю за поведінкою підлеглих.

4. Основні критерії оцінювання діяльності керівників системи МВС. Під час оцінювання діяльності керівників системи МВС, насамперед під час їх атестації, необхідним є аналіз: стану дисципліни та законності в очолюваному ними органі (підрозділі); дисциплінарної та заохочувальної практики; об'єктивності проведення службових розслідувань; морально-психологічного клімату в колективі; ефективності стилю і методів їх управлінської роботи; плинності кадрів; рівня соціального забезпечення працівників. Однією із форм отримання вищенаведених даних повинно стати обов'язкове анонімне анкетування працівників підрозділу, керівник якого оцінюється (атестується) або призначається на вищу посаду. Крім того, призначення на посаду від керівника районного відділу та вище, повинне відбуватися на умовах відкритого конкурсу, з обов'язковим відкритим обговоренням кандидатів за участю представників громадськості.

5. Необхідність формування якісного резерву на керівні посади. Негативно впливає на ситуацію з закріпленням кадрів в органах системи МВС становище з професійним ядром. Непродумані кадрові «чистки», які обумовлені політичною доцільністю, завжди завдавали суттєвої шкоди професіоналізму кадрів, насамперед його керівної ланки. Фактично припинив існування інститут наставництва. Основна увага зараз зосереджена на питаннях скорочення чисельності особового

складу, зміні структури системи МВС, однак не приймаються до уваги такі проблеми, як плинність кадрів, закріплення фахівців на основних напрямках роботи, зниження рівня професіоналізму працівників поліції тощо. У зв'язку з цим особовий склад таких служб МВС, як наприклад, карний розшук або дільничні інспектори міліції, за останні 5 років оновився на 90 відсотків. Обов'язковим є формування відкритого резерву на керівні посади (від начальника районного відділу національної поліції та вище), з можливістю дистанційного обговорення кандидатів усіма бажаними.

6. Підвищення рівня прозорості в діяльності органів та підрозділів системи МВС. Інформація про стан дисципліни та законності в органах та підрозділах системи МВС залишається закритою для широких верств населення, факти про службові правопорушення є недоступними. У зв'язку з цим, та з метою своєчасного, повного і об'єктивного інформування населення про діяльність органів та підрозділів системи МВС, вивчення громадської думки про роботу тощо. Доцільним є започаткування систематичного оприлюднення на офіційних сайтах національної поліції інформації про стан дотримання працівниками системи МВС дисципліни та законності, а також даних про розгляд відповідних судових справ, винесення відповідних ухвал судових органів, що є поширеною практикою у демократичних країнах світу.

7. Низький рівень соціального забезпечення. Як показують результати більшості соціологічних досліджень, зокрема і тих, які проводились під час анкетування самих працівників системи МВС, основним фактором вчинення корупційних дій респонденти називають низький рівень соціального забезпечення, насамперед заробітної плати, призупинення низки соціальних пільг тощо. Відсутність свого житла, спільне проживання кількох сімей вважає серйозною проблемою кожен третій працівник системи МВС. Понад чверть мешкає в орендованих за власні кошти квартирах. Існуючі негаразди призводять до погіршення професійної мотивації особового складу, створюють реальну загрозу численних свідомих порушень службової дисципліни і чинного законодавства, корупційних проявів. Ситуація за якої молодий фахівець—випускник вищого навчального закладу системи МВС отримує заробітну плату нижчу за середню по країні, а також постійне недофінансування МВС за якого керівники шукають кошти на елементарні речі (заправку автомобілів, ремонт службових приміщень, оргтехніку тощо) і є тим негативним фактором, який провокує на корупційні дії. виправити таку ситуацію, яка продовжується більше 20-ти років може лише належне фінансування системи МВС. Усі інші пропозиції (якісний професійний відбір, систематичні службові перевірки, зокрема і за допомогою полі-

графу, декларування доходів тощо) є менш реалістичними щодо ефективної протидії корупції.

8. Підвищення мотивації працівників органів системи МВС. Забезпечення рівних можливостей. Необхідно створити умови до високої мотивації працівників органів системи МВС до оволодіння знаннями, вміннями та навичками, необхідними для ефективного виконання правоохоронних завдань шляхом встановлення прямого зв'язку між рівнем професійної підготовки та просуванням по службі, присвоєнням чергових спеціальних звань та матеріальним забезпеченням.

9. Низький рівень престижу професії поліцейського. Нажаль зараз в Україні конкурентоспроможність професії поліцейського зараз знаходиться на низькому рівні. Це пов'язано по-перше з тим, що «імідж» працівника системи МВС, найчастіше мав низьку оцінку, що безпосередньо пов'язано з негативними явищами, які мають місце у середовищі працівників. Серед яких: непорядкованість робочого дня, неможливість планувати дозвілля; невисокий престиж служби серед оточуючих; понаднормова робота, зокрема і у вихідні та святкові дні; ризик та небезпека в процесі роботи; соціально-побутові фактори (низька заробітна плата, незабезпеченість житлом тощо). Останнім часом, ситуація змінилася на краще з утворенням патрульної поліції, якій за даними соціологічних досліджень довіряє більше 70 % населення. Отже, започатковані МВС України реформи сприймаються населенням позитивно, що є важливим чинником їх подальшого продовження.

Одержано 01.03.2016